

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

Rīgā

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 112

(Prot. Nr.57 3.§)

Rīgā, 2006. gada 4.oktobrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lietā Nr.1359/06/06/9

Par Möllercolett AS un Dansk Droge A/S 07.06.2006. ziņojumu par apvienošanos

Konkurences padome 07.06.2006. saņēma Möllercolett AS un Dansk Droge A/S pilnvarotās personas ziņojumu par apvienošanos (turpmāk – ziņojums).

Ziņojuma noformēšanā bija izpildītas 26.10.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.897 "Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos" prasības, tādēļ Konkurence padome 05.07.2006. sēdē (Prot.Nr.41 2.§) nolēma par pilnīga ziņojuma iesniegšanas datumu uzskatīt 07.06.2006.

16.06.2006. Möllercolett AS pilnvarotā persona Konkurences padomē iesniedza 23.05.2006. daļu pirkuma - pārdevuma līguma sadaļu, kurās ir atspoguļotas darījuma puses, priekšmets, termiņi un cita ziņojuma izvērtēšanai objektīvi nepieciešamā informācija, tulkojumi latviešu valodā.

05.07.2006, pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 2. punktu, 15. panta pirmo un otro daļu un 16.panta pirmo daļu, Konkurences padome nolēma uzsākt papildu izpēti lietā Nr.1359/06/06/9 „Par Möllercolett AS un Dansk Droge A/S 07.06.2006. ziņojumu par apvienošanos”.

Möllercolett AS ir Norvēģijā reģistrēta sabiedrība Reģ.Nr. 986519904. Möllercolett AS pieder Orkla Grupa, kas ir Orkla ASA simtprocentīgi piederošs meitas uzņēmums. Möllercolett AS sastāv no Peter Möller AS, kuru Orkla ASA iegādājās 1990.gadā un Collett Pharma, kuru Orkla ASA iegādājās 2005.gada septembrī. Peter Möller uzņēmums piedāvā plaša patēriņa preces ar veselību uzlabojošu iedarbību. Šis uzņēmums ražo un tirgo uztura bagātinātājus, galvenokārt piedāvājot mencu aknu eļļu, zivju eļļu, vitamīnus un minerālvielas. Collett Pharma ražoja un tirgoja produktus, kas ir plaši pazīstami svaru samazinošu produktu, vitamīnu, minerālvielu un citu veselības produktu starpā. 01.01.2006. Peter Möller tika iekļauts Collett Pharma un sabiedrības nosaukums tika mainīts uz Möllercolett AS. Apvienotais uzņēmums piedāvā savu zīmolu uztura bagātinātājus. (*)

Dansk Droge A/S ir Dānijā reģistrēta sabiedrība Reģ. Nr.26580358, kas nodarbojas ar veselību uzlabojošu produktu, galvenokārt multivitamīnu, uztura bagātinātāju un dabīgo ārstniecības līdzekļu izstrādi, ražošanu un tirdzniecību. Dansk Droge ražo un tirgo lielu skaitu zīmolu ieskaitot Livol multivitamīnus, Futura diētiskās piedevas un dabīgos ārstniecības līdzekļus, Gerimax enerģijas produktus ar žeņšeņu, saldinātājus, SPEASY novājēšanas produktus un Litozin uztura bagātinātājus.

(*)Abas puses savus produktus pārdod vairumtirgotājiem, kas darbojas Latvijā, un kas piegādā produktus visā Latvijā.

Izvērtējot ziņojumu, tam pievienotos dokumentus un papildus iesniegto informāciju, kā arī ņemot vērā Konkurences padomes iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. (*) Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;

2) apvienošanā iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums Latvijā, kas aprēķināts, ņemot vērā 26.10.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.897 "Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanu" IV sadaļu "Apgrozījuma aprēķināšana", 2005.gadā Orkla Grupa - Ls (*), tajā skaitā, Möllercolett AS tirdzniecības apjoms Latvijā bija Ls (*). Savukārt Dansk Droge A/S apgrozījums Latvijā bija Ls (*). Līdz ar to minētās apvienošanās sakarā neizpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā noteiktais apgrozījuma kritērijs ziņojuma iesniegšanai Konkurences padomē.

(*) Konkurences padome veica padziļinātu konkrētās preces tirgus izpēti, lai detalizētāk noskaidrotu konkrēto preču tirgu un tirgus daļas minētās apvienošanās sakarā.

Ņemot vērā to, ka minētās apvienošanās sakarā, iespējams, varētu izpildīties Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 2.punktā noteiktais dominējošā stāvokļa kritērijs kādā šaurākā konkrētās preces tirgū, tad Konkurences padome ir veikusi papildu informācijas iegūšanu no zivju eļļas un omega-3 produktu ražotājiem Latvijā un lielākajiem vairumtirgotājiem, kuri iepērk zivju eļļas un omega-3 produktus no ārzemju ražotājiem. Papildu informācija tika iegūta arī no Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas centra un Zāļu valsts aģentūras. Iegūtā informācija liecina, ka uzņēmuma Möllercolett AS tirgus daļa vienā no lietā izvērtētajiem konkrētajiem tirgiem – mencu aknu eļļas tirgū, apskatot to nacionālajā līmenī, bija aptuveni (*)%. Līdz ar to izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 2.punktā noteiktais dominējošā stāvokļa kritērijs un Möllercolett AS pirms apvienošanās bija pienākums iesniegt Ziņojumu par apvienošanu Konkurences padomē.

2. Konkrētā tirgus noteikšana:

Konkrētais preču tirgus

(*) Sākotnēji Konkurences padome lietas izpētes gaitā izvērtēja, vai mencu aknu eļļas tirgus ir viens konkrētais tirgus, kurā ietilpst attiecīgie produkti, kuri ir reģistrēti gan kā uztura bagātinātāji, gan kā bezrecepšu medikamenti. (*)

Nākamais secinājums tika izdarīts attiecībā uz to, vai mencu aknu eļļas tirgū ir jāietver arī omega – 3 produkti.

Izvērtējot attiecīgo produktu aprakstus ir iegūta informācija, ka zivju eļļa satur vitamīnus, kuri sekmē kaulu stiprumu un labvēlīgi iedarbojas uz redzi un ādu, tāpēc tā ir ieteicama bērniem. Zivju jeb mencu aknu eļļa ir arī vidēji lētāka par omega-3 koncentrātu produktiem, kuros omega-3 nepiesātināto taukskābju saturs ir daudz lielākā koncentrācijā nekā mencu aknu eļļas produktos. Ir jāņem vērā, ka omega-3 taukskābes salīdzinoši nelielā daudzumā satur arī mencu aknu eļļas produkti un tās ir neaizvietojamās komponentes sirds veselības veicināšanai.

Mencu aknu eļļa tiek piedāvāta šķidrā veidā, jo tad to var nozīmēt arī maziem bērniem, savukārt omega-3 kapsulas maziem bērniem parasti nenozīmē.

Pēc Möllercolett AS ražotajiem omega -3 kapsulu uztura bagātinātāju aprakstiem var secināt, ka minēto produktu lieto rūpējoties par sirds veselību. Omega -3 folskābe un B6 palīdz samazināt homocisteīna līmeni asinīs. Augsts homocisteīna līmenis palielina sirds asinsvadu slimību risku un B12 palīdz folskābes transportēšanai un tās uzkrāšanai šūnās. Ir pierādīts, ka omega-3 taukskābes ir nepieciešamas normālai organisma attīstībai un augšanai. Īpaši liela nozīme tām ir acs tīklenes, sirds, smadzeņu un nervu šūnu pilnvērtīgai uzbūvei un darbībai. Omega-3 taukskābes mazina sirds ritmu traucējumus un trombu veidošanos, tām piemīt izteikta sirds muskuļa aizsargājoša iedarbība, regulāra lietošana mazina risku saslimt ar sirds asinsvadu slimībām, kavē to gaitu un samazina mirstību.

Vēl lietā iegūtā informācija liecina, ka omega-3 koncentrāti tiek lietoti lipīdu, tai skaitā holisterīna vielmaiņas normalizēšanai, grūtniecēm – augļa smadzeņu attīstībai.

Ievērojot teikto, Konkurences padome secina, ka omega-3 produkti ir jāizdala atsevišķā konkrētajā tirgū.

Īpašu uzmanību Konkurences padome pievērša, lai izvērtētu, vai uztura bagātinātājs – omega -3 koncentrāts varētu tikt aizvietots ar bezrecepšu zālēm - omega-3 koncentrātu.

Lai iegūtu informāciju par savstarpējo aizvietojamību, tika iegūts attiecīgo institūciju un tirgus dalībnieku viedoklis, kas nebija viennozīmīgs.

28.06.2006. saņemtā informācija no Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas centra (22.06.2006. vēstule Nr.1-9/418) liecina, ka šajā 22.06.2006. Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas centra vēstulē Nr.1-9/418 norādītos omega-3 produktus, kuri ir reģistrēti kā uztura bagātinātāji, varētu aizvietot ar bezrecepšu zālēm mencu aknu eļļu Mollers Cod liver oil oral solution, zivju eļļu Teva 500mg mīkstās kapsulas, omega -3 produktiem Akymer, Futura Fishoil 1000 un Futura Fishoil 500mg.

Līdzīgs viedoklis pausts SIA „Pharma Nord” 18.07.2006. vēstulē, ka SIA „Pharma Nord” uztura bagātinātāji Bio-Marine Plus un Bio Marine Natural varētu tikt uzskatīti par aizvietojamiem ar bezrecepšu medikamentu mencu aknu eļļu Mollers Cod Liver oil oral solution un bezrecepšu medikamentu Futura Fishoil, jo aktīvās sastāvdaļas ir līdzīgas.

Minētie viedokļi pieļauj plašu zivju eļļas produktu aizvietojamību. Savukārt tālāk minētie tirgus dalībnieki un institūcijas pauž atšķirīgu viedokli.

SIA „Tamro” 19.07.2006. vēstulē sniedz skaidrojumu, ka zivju eļļas un omega -3 produkti savā starpā nav pilnīgi aizvietojami, jo katra konkrēta produkta gadījumā ir jāvērtē

sastāva un iedarbības atšķirības. Turklāt tā kā mencu aknu eļļas un omega-3 produkti ir reģistrēti atšķirīgi gan kā uztura bagātinātāji, gan kā bezrecepšu medikamenti, tad ir jāvērtē produktu sastāvs. SIA „Tamro” lieltirgotava pauž viedokli, ka bezrecepšu medikamentu Futura Fishoil kapsulas var aizvietot ar Möllercolett AS ražotajiem omega-3 produktiem kapsulās uztura bagātinātājiem, pārrēķinot kapsulu skaitu un kapsulā esošo ingredientu apjomu.

Zāļu valsts aģentūra pauž viedokli (20.07.2006. vēstule Nr.1-3.11/713), ka aizvietojamību iespējams noteikt pēc produktu kvalitatīvā un kvantitatīvā sastāva. Zāļu valsts aģentūra norāda, ka mencu aknu eļļas bezrecepšu zāļu Mollers Cod Liver oral solution un bezrecepšu zāļu Futura Fishoil 1000 kapsulas daudzums nav vienāds, bet vitamīnu aktivitāte preparātā Futura Fish oil nav norādīta. Līdz ar to šo produktu aktīvo vielu kvantitatīvajā sastāvā ir atšķirības. Bez tam atšķiras arī lietošanas pamatindikācijas. Bezrecepšu zāles Futura Fishoil 1000 kapsulas paredzēts lietot, ja paaugstināts lipīdu līmenis asinīs – hiperholesterīnēmija, hipertriglicerīdēmija, ko nav iespējams kompensēt ar diētu. Kā papildterapijas līdzekli Futura Fishoil 1000 kapsulas lieto koronārās aterosklerozes profilaksei, sirds išēmisko slimību, hipertensijas profilaksei, kaulu - locītavu un ādas slimību profilaksei.

Mollers Cod Liver oral solution paredzēts taukos šķīstošu A un D vitamīnu trūkuma profilaksei. Tātad abas minētās bezrecepšu zāles nevar tik uzskatītas par savstarpēji aizvietojamām.

18.08.2006. vēstulē Nr.140-RP a/s „Recipe plus” ir sniegusi informāciju, ka no patērētāja viedokļa produkti, kas satur omega-3 un pārējie zivju eļļas produkti, nav savstarpēji aizvietojami un ir atšķirīgi. Zivju eļļas produkti, kuri satur unikālo omega -3 ķīmisko formulu, ir vērtējami kā atsevišķa produktu grupa, kuri nekonkurē ar pārējiem zivju eļļas produktiem. A/s „Recipe plus” uzskata, ka no patērētāja viedokļa nav nekādas atšķirības vai attiecīgā zivju eļļas produkcija, kas satur omega-3, ir bezrecepšu medikaments vai pārtikas piedeva, jo tie ir savstarpēji aizvietojami.

Pie aizvietojamības jāņem vērā cena, kas rāda, ka mencu aknu eļļas produkti ir lētāki par omega-3 produktiem. Mencu aknu eļļas produktus iespējams iegādāties par cenu, kas ir robežās LVL 1 – LVL 2 par vienu gabalu (pudeli, kastīti), savukārt omega-3 produktu cenas amplitūda ir daudz plašāka – no LVL 1 – līdz pat LVL 8 par vienu iepakojumu.

Izvērtējot iegūto informāciju, Konkurences padome secina:

1) produkti, kas satur omega-3, un mencu aknu eļļas produkti nav savstarpēji aizvietojami. Zivju eļļas produkti, kuri satur unikālo omega -3 ķīmisko formulu, ir vērtējami kā atsevišķa produktu grupa, kuri nekonkurē ar pārējiem zivju eļļas produktiem;

2) lielākā daļa uzņēmumu pārstāvju uzskata, ka no patērētāja viedokļa nav nekādas atšķirības vai attiecīgā zivju eļļas produkcija, kas satur omega-3, ir bezrecepšu medikaments vai pārtika piedeva, jo tie ir savstarpēji aizvietojami, tādēļ ir pieļaujams, ka abi produktu veidi ir vērtējami kā viens tirgus - Omega – 3 produktu tirgus.

Abiem produktu veidiem ir līdzīgs sastāvs, lietošanas devas un veids, terapeitiskās indikācijas un farmakoloģiskās īpašības;

3) Ziņojuma iesniedzēja 23.08.2006. vēstulē sniegtā informācija liecina, ka Möllercolett AS un Dansk Droge A/S ražotie produkti dažādās valstīs ir pierēģistrēti dažādās produktu kategorijās. Piemēram, produkti Futura Fish Oil 1000mg un Futura Fish Oil 500mg (omega-3 saturoši produkti) Latvijā ir pierēģistrēti kā bezrecepšu medikamenti, savukārt

Lietuvā un Igaunijā kā uztura bagātinātāji. Konkurences padome uzskata, ka nav nekāda pamata Omega – 3 produktu tirgu iedalīt divos atsevišķos tirgos, jo Ziņojuma iesniedzēju iesniegtā informācija parāda, ka nav vienotas pieejas produktu reģistrācijā Eiropas Savienības valstīs.

Ņemot vērā to, ka apvienošanās dalībnieki nav reģistrēti Latvijā un lietā esošā informācija liecina, ka 60%-70% no Latvijas patēriņa apmierina ārvalstīs ražotie un ar vairumtirgotāju starpniecību ievestie produkti un pārējie patērētie omega-3 produkti tikai daļēji tiek ražoti Latvijā pilnībā, tad Konkurences padome šis lietas ietvaros kā vienu no konkrētajiem tirgiem analizēs omega-3 produktu tirgu piegādes līmenī.

Vadoties no minētā, Konkurences padome secina, ka viens no konkrētajiem tirgiem lietā, kurā darbojas apvienošanās dalībnieki, ir omega -3 produktu piegādes tirgus uz Latviju, kā arī mencu aknu eļļas piegādes tirgus uz Latviju.

Ģeogrāfiskais tirgus

Nosakot ģeogrāfisko tirgu, tika ņemti vērā līdzīgie konkurences apstākļi gan pieprasījumam, gan piedāvājumam, gan arī cenu noteikšanai un secināts, ka konkrētais preču tirgus ir omega-3 produktu piegādes tirgus Latvijas teritorijai, un tas ir daudz plašāks nekā Latvijas teritorija. Par to liecina šādi fakti:

- 1) lietā esošā informācija liecina, ka 60 – 70% no Latvijas patēriņa apmierina Norvēģijas un Dānijas ražotāju izgatavotie un ar vairumtirgotāju starpniecību ievestie produkti;
- 2) daļa no pārējām patērētajām precēm tikai daļēji tiek ražota Latvijā pilnībā.

Piemēram, a/s „Rīgas farmaceitiskā fabrika” (20.09.2006. vēstule Nr.177) ir norādījusi, ka minētā komercsabiedrība ražo (fasē) uztura bagātinātāju „Omega – 3 1000 mg” (kapsulas) sadarbībā ar Earths Creation, ASV (kapsulu ražotājs).

SIA „MedPro Inc” (15.09.2006. vēstule Nr.279) ir sniegusi informāciju, ka SIA „MedPro Inc” partneri, kuri pēc SIA „MedPro Inc” pasūtījuma veic eļļas kapsulēšanu ASV, saņem izejvielas no Kanādas (produktam Omega – 3 zivju eļļa) un no Norvēģijas (produktam Zivju eļļa).

Savukārt SIA „Aptiekas produkcija” (29.09.2006. vēstule Nr. KP-6299) omega-3 produktu izejvielu iegādi veic ASV, Lielbritānijā, Vācijā.

Taču saskaņā ar Konkurences likumu Konkurences padomei ir jāizvērtē apvienošanās ietekme Latvijas teritorijā. Tomēr kā konkrētā tirgus robežas šajā lietā nevar tikt ierobežotas ar nacionālo līmeni, jo konkurence piegādes tirgū nenotiek nacionālajā līmenī.

Līdz ar to lietā tiks izvērtēta apvienošanās ietekme Latvijas teritorijā, vienlaicīgi ņemot vērā faktu, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir plašāks.

3. Apvienošanās izvērtēšana

Konkurences padome ir secinājusi, ka konkrētie tirgi, kurus skar konkrētā apvienošanās, ir divi tirgi, un apvienošanās dalībnieku tirgus daļas Latvijas teritorijā ir šādas:

- mencu aknu eļļas piegādes tirgus (darbojas tikai Möllercolett AS) – aptuveni (*)%,

pēc apvienošanās produktu pārklāšanās un izmaiņas nenotiks. Konkurentu un konkurējošo produktu, tādu kā Eikonol (iepērk SIA “Jelgavfarm”), SIA “MedPro”, SIA “ELPIS”, tirgus daļas mencu aknu eļļas tirgū ir salīdzinoši nenožīmīgas – kopā tikai aptuveni (*)

- omega-3 produktu piegādes tirgus (darbojas gan Möllercolett AS, gan Dansk Droge A/S) – aptuveni (*)%, šajā tirgū paugstināsies koncentrācija.

Konkurences likuma 1.panta 1.punkts nosaka, ka dominējošais stāvoklis ir tirgus dalībnieka vai vairāku tirgus dalībnieku ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis konkrētajā tirgū, ja šā dalībnieka vai šo dalībnieku tirgus daļa šajā tirgū ir vismaz 40 procentu un šis dalībnieks vai šie dalībnieki spēj ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū pietiekami ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem vai patērētājiem.

Apvienojoties Möllercolett AS un Dansk Droge A/S apvienotais tirgus dalībnieks kontrolēs aptuveni (*)% omega-3 produktu piegādes tirgus Latvijā. Nākamais lielākais tirgus dalībnieks ir SIA „Aptiekas Produkcija”, kura kontrolē aptuveni (*)% omega-3 produktu tirgus. Vēl ir salīdzinoši daudz mazu tirgus dalībnieku, no kuriem lielākie ir SIA „MedPro” (aptuveni (*)% no konkrētā tirgus), a/s „Rīgas Farmaceutiskā fabrika” (aptuveni (*)% no konkrētā tirgus).

Tā kā tirgus ir attīstības stadijā un šajā tirgū otrs lielākais tirgus dalībnieks ir SIA „Aptiekas Produkcija” ar (*)% lielu tirgus daļu, tad nevar viennozīmīgi secināt, ka apvienošanās gadījumā radīsies apvienotā tirgus dalībnieka dominējošais stāvoklis Latvijas teritorijā.

Tāpēc Konkurences padome analizēja barjeras ienākšanai tirgū, tirgus raksturu, produktu cenu izmaiņas u.c. faktorus, lai varētu izdarīt secinājumus, vai apvienotajam tirgus dalībniekiem būs iespējams iegūt tirgus varu.

Barjeras ieiešanai tirgū

Latvijā praktiski nepastāv šķēršļi, lai uzsāktu Omega – 3 saturošu produktu ražošanu un to izplatīšanu tirgū. Svarīgākie limitējošie nosacījumi ir :

- ražošanas uzsākšanai nepieciešamas sertificētas ražošanas iekārtas un telpas;
- produktu realizāciju tirgū var uzsākt tikai pēc to reģistrācijas Zāļu valsts aģentūrā, ja produkts tiek klasificēts kā zāles, vai arī Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas centrā, ja produktam vēlams piešķirt uztura bagātinātāja statusu.

Vienotu pasākumu Omega-3 saturošu produktu ražošanas uzsākšanai nav un nevar būt, jo to nosaka, kādu daļu no visa ražošanas cikla ražošanas uzņēmums vēlas veikt. Ražošanas uzsākšanu var limitēt attiecīgas infrastruktūras esamība vai neesamība (piemēram, prasībām atbilstošas noliktavas, laboratorijas un to aprīkojums, produkta stabilitāti garantējoši apstākļi). Nepieciešamais finanšu līdzekļu apjoms atkarīgs no iepriekš minētiem faktoriem un tas var atšķirties.

Cenas un ražošanas apjomi

Vairumam ražotāju katru gadu cenas omega-3 saturošiem produktiem pieaug. Cenu pieaugums saistīts ar ražošanas izdevumu pieaugumu – palielinājušās iepakojamo materiālu un ražošanas izmaksas.

SIA „Med Pro” saražoto omega-3 produktu apjomi 2004.gadā palielinājās divas reizes salīdzinot ar 2003.gadu, savukārt 2005.gadā omega-3 produktu apjomi palielinājās vidēji pusotru reizi.

SIA „MedPro” pārstāvji 15.09.2006. vēstulē Nr.279 sniedz informāciju, ka komercsabiedrība var vēl vairāk palielināt ražošanas apjomus un īpatsvaru kopējā noieta tirgū.

Möllercolett AS un Dansk Droge A/S ražoto omega-3 produktu cenas laika periodā no 2003.gada līdz 2005.gadam nav būtiski mainījušās. (*)

Lietā esošā informācija liecina, ka omega-3 produktu tirgus ir attīstības stadijā ar pieaugošu tendenci. Tas liek secināt, ka ir palielinājies pieprasījums pēc šiem produktiem, līdz ar to ražotājiem ir jāpalielina ražošanas apjomi un jāapmierina pieprasījums.

Citu tirgus dalībnieku viedokļi par apvienošanu

SIA „MedPro” pārstāvji 15.09.2006. vēstulē pauž viedokli, ka Möllercolett AS un Dansk Droge A/S iespējamā apvienošanās būtiski neizmainīs SIA “MedPro” ražoto omega-3 saturošo produktu realizāciju Latvijā.

Savukārt a/s „Recipe Plus” 24.07.2006. vēstulē Nr.122/Rp norāda, ka apvienošanās novedīs pie situācijas, ka viens tirgus dalībnieks kontrolēs ārkārtīgi pieprasītas produkcijas tirgus daļu attiecīgajā tirgū, kas var negatīvi iespaidot produkcijas gala pārdošanas cenu aptiekās.

SIA „Aptiekas produkcija” 29.09.2006. vēstulē KP-6299 pauž viedokli, ka apvienošanās rezultātā izveidotais uzņēmums var piemērot dempinga cenu politiku, kas vērsta uz konkurentu izstumšanu no tirgus, kā arī veikt agresīvākas mārketinga aktivitātes augstākas peļņas normas dēļ. Apvienošanās rezultātā Möllercolett AS un Dansk Droge A/S var izveidoties noteicošā ietekme omega – 3 produktu tirgū, kas var negatīvi tieši skart SIA „Aptiekas produkcija” pārdošanas apjomus, peļņu, produktu rentabilitāti un līdz ar to arī uzņēmuma attīstības iespējas.

Veselības ministrija uzskata, ka pastāv iespējams risks patērētājiem saistībā ar atsevišķu medikamentu pieejamību, jo:

- 1) tirgū varētu pazust kāds no līdzšinēji piedāvātajiem šo firmu medikamentiem, kuri satur zivju eļļu vai omega – 3, tādējādi samazinot iedzīvotāju izvēles iespējas;
- 2) augstāk minētie procesi varētu ietekmēt šo medikamentu cenas.

Ir saņemti arī tirgus dalībnieku viedokļi, ka apvienošanās neietekmēs konkurences apstākļus konkrētajos tirgos. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka negatīvo viedokļu sniedzēji nav snieguši pietiekamu pamatojumu apvienošanās noraidījumam.

Konkurences padome secina, ka Möllercolett AS un Dansk Droge A/S apvienošanās rezultātā apvienotais uzņēmums neiegūs vai nenostiprinās dominējošo stāvokli nevienā no lietā apskatītajiem konkrētajiem tirgiem un netiks būtiski samazināta konkurence tajos, jo:

- 1) tirgū pastāv gan esoša, gan potenciāla konkurence, esošie tirgus dalībnieki ir norādījuši, ka tie var palielināt piegādes apjomus, turklāt tirgus ir attīstības stadijā un nevar tikt vērtēts tikai nacionālajās robežās;
- 2) barjeras omega-3 produktu ieviešanai un ražošanai ir raksturojamas kā salīdzinoši zemas ieviešanai konkrētajos tirgos, par ko liecina tirgus dalībnieku sniegtā informācija;

3) nākamā lielākā tirgus dalībnieka – SIA „Aptiekas produkcija” - tirgus daļa omega – 3 produktu tirgū ir aptuveni (*)%.

Augstāk minētais liecina, ka, arī pastāvot tik nozīmīgai apvienotā uzņēmuma tirgus daļai omega – 3 produktu piegādes tirgū Latvijai, augstākminētie apstākļi neļaus iegūt tādu tirgus varu, kas ļaus tajā nostiprināt dominējošo stāvokli vai būtiski samazināt konkurenci tajā. Konkurences padome, izdarot minēto secinājumu, ņēma vērā apstākļus, ka konkrētais preces veids (omega-3 produkti) veido tikai nelielu daļu no kopējā uztura bagātinātāju klāsta un tam atsevišķi nav būtiska ietekme uz sabiedrības veselību un tautsaimniecību. Konkrētajam tirgum vēl ir liels attīstības potenciāls un daudzi patērētāji vēl nav iepazinuši šos produktus.

Vienlaicīgi Konkurences padome secina, ka minētais secinājums izdarīts ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus. Citos konkrētajos gadījumos, vērtējot konkurences apstākļus attiecīgajos konkrētajos tirgos, var tikt izdarīts atšķirīgs vērtējums no iepriekš minētā.

Tādējādi, vadoties no samērīguma principa un ņemot vērā lietderības apsvērumus, Konkurences padomei ir pamats atļaut šo darījumu.

Ņemot vērā minēto un Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 5.punktu, 16. panta ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanos, kas paredzēta Möllercolett AS iegūstot izšķirošo ietekmi pār Dansk Droge A/S.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I. Jaunzeme

(*) – ierobežotas pieejamības informācija